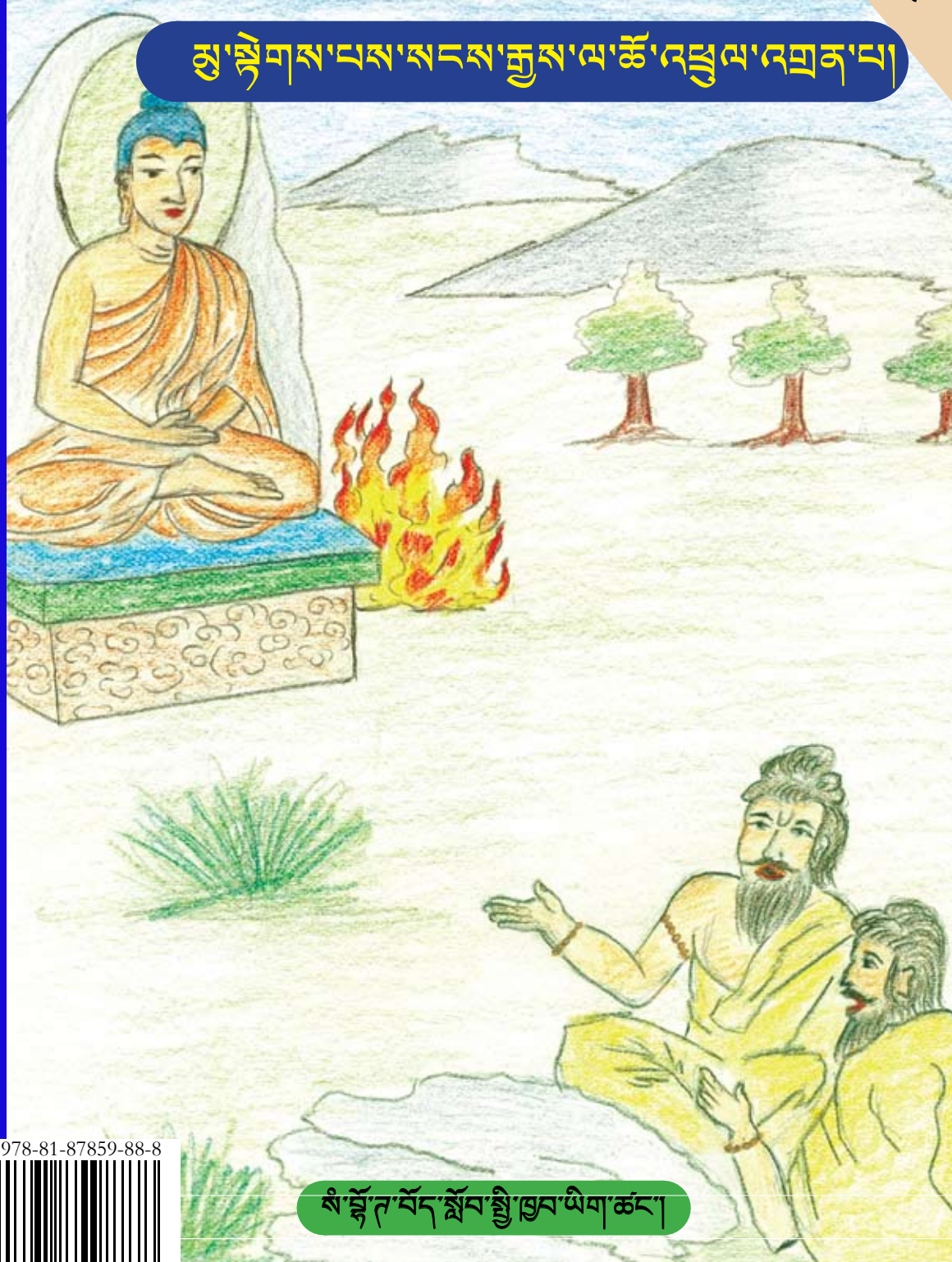

རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འཁྲིའི་དོན་བསྟུས།

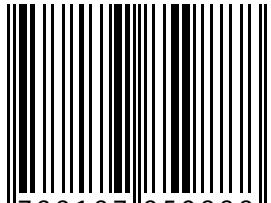
1

ཕ་ཉྱེགས་པས་སངས་རྒྱས་ལ་ཆོ་འཕྲུལ་འབྲུན་བ།

སི་རྩོ་ཏ་བོད་སློབ་སྦྱི་ཁྱབ་ཡིག་ཚང་།

ISBN 978-81-87859-88-8

9 788187 859888

རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འཕྲིན་ལོན་བསྟུགས།

ཐུ་སྟེགས་པས་སངས་རྒྱས་ལ་ཆོ་འཕུལ་འགྲན་པ།

Copyright © 2011

ISBN: 978-81-87859-88-8

Compiled by: Tenzin Wangdue

Edited by: Sangye Tandar Naga & T. C. Rakra Tethong

Design & Layout : Lobsang Gonpo

Illustrations : Passang Dhundup

Published by:

Sambhota Tibetan Schools Society,
Session Road, Dharamsala -176215
Distt: Kangra (H.P.), INDIA

Phone: 01892-228877 / 226877

Email: stsa1999@yahoo.co.in

Website: www.sambhota.org

ACKNOWLEDGMENT:

“The publication of this book has been made possible through a gift to the Trans-Himalayan Aid Society of Canada by Mrs. Georgina Brunette, to honour the memory of her father, Dr. Norman F. Black, a lifelong educator and writer of children’s books”

དཀར་ཆག

བརྩ་བཞི་པ།

ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་རྟོགས་པ་བཟོད་པ།..... ༡

བཙེ་ལྷ་པ།

ལྷ་ལས་བབས་པའི་རྟོགས་བཟོད།..... ༡༩

བརྩ་བཞི་པ། ཚེ་འཕྱུལ་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ།

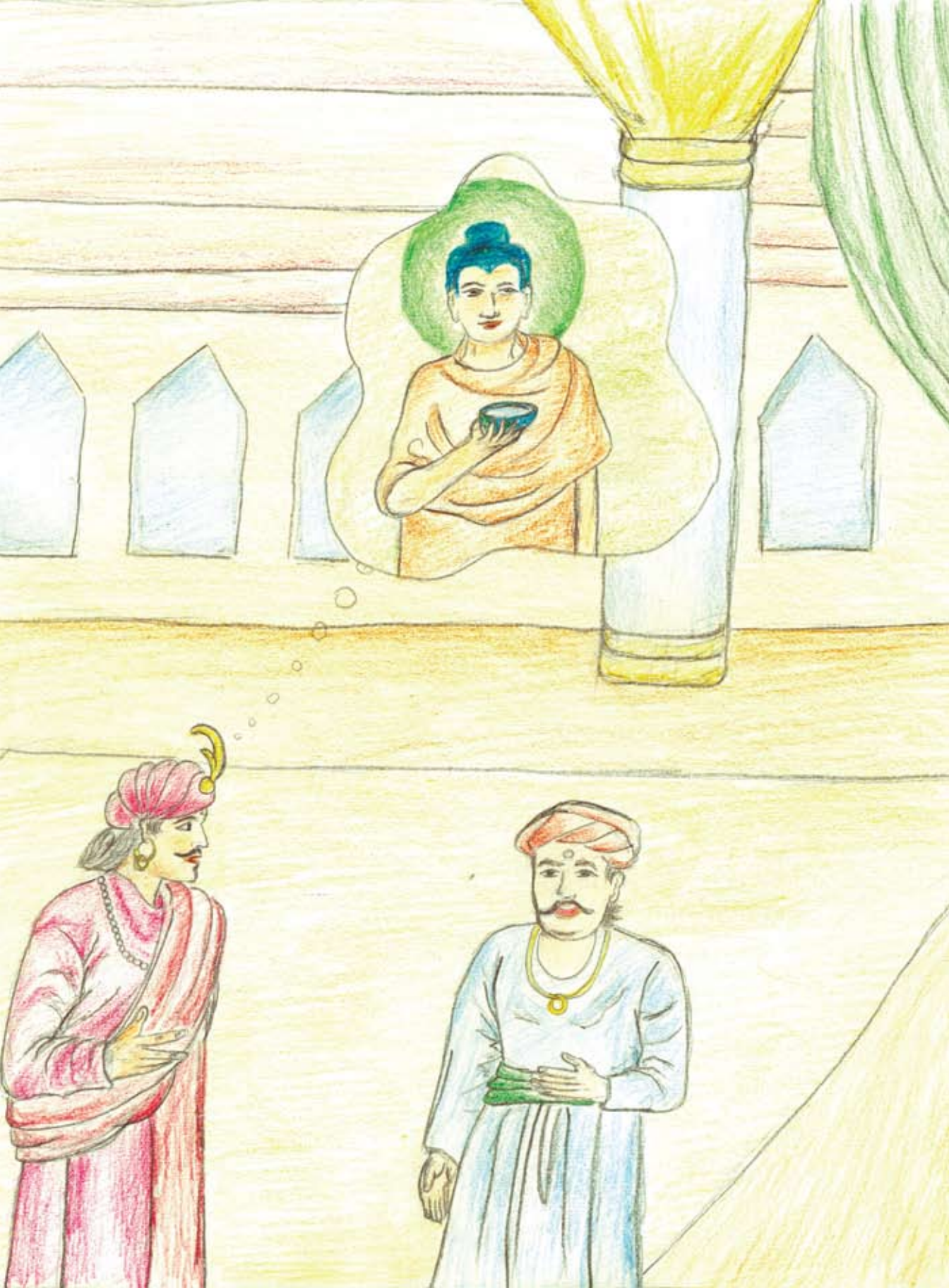
ཕྱ་སྟེགས་སྟོན་པ་དྲུག་གིས་སངས་རྒྱས་ལ།

ཚེ་འཕྱུལ་འགྲན་པས་དེ་དག་པམ་པར་མཛད།

༡༡། རྟོན་རྒྱ་གར་གྱི་གྲོང་ཁྱིམ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་འཁོར་དགེ་སློང་གི་
དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ཐམ་པ་དང་ལྷན་དུ་བཞུགས་པའི་སྐབས། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་
ཅན་སྟོང་པོས་དད་གྲས་སྤར་ལས་ལྷག་པ་སྟེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་
ཉིན་ལྟར་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤུལ་བ་མ་ཟད། གཡས་གཡོན་གྱི་སྟེ་འགྲོ་རྣམས་ལའང་ལས་དགེ་
བ་གསོག་རྒྱར་བསྐྱུལ་བཞིན་གནས་སོ། རྒྱལ་པོ་ཁོང་ལ་པ་གཅིག་པའི་སྟེན་མཆོད་ཀྱི་ལ་ཟེར་བ་
ཞིག་ཡོད། ཉིན་གཅིག་ཁོ་ཕོ་བྲང་གི་ཉེ་འཁོར་ནས་འགྲོ་སྐབས་བཙུན་མོས་མེ་རྟོག་གི་ཕྱིང་བ་
ལག་པ་ནས་ཤོར་ཏེ་ཁོའི་དཔུང་པའི་སྟེང་དུ་ཟགས་པར་ཁོའི་སྟེན་མཆོད་བར་དཀྲུགས་ཤིང་རྒྱག་
མཁན་ཁ་ཤས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་དང་ཀྱི་ལ་གཉིས་སྟོག་དུ་དགའ་བོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ཅེས་
དཀྲོགས་གཏམ་བཤད་པ་རྒྱལ་པོས་ཐོས་པས་བརྟག་དཔྱད་མ་གནང་བར་མི་བཏང་སྟེ་སྟེན་
མཆོད་དེའི་རྒྱུ་ལག་བཅད་ནས་ལམ་བཞི་མདོ་ཁར་གཡུགས་ ཀྱི་ལའི་སྟེན་མཆོད་གཞན་
རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ནས་སྟོང་རྗེ་དང་སེམས་སྟུག་གིས་དུ་བཞིན་བསྐྱད་པའི་སྐབས་ཕྱི་པའི་ཆོས་
ལུགས་སྟེ་ལ་མཁན་སྟོན་པ་རྣམས་ཡོང་བ་མཐོང་ནས་ཕྱག་འཆའ་ཞིང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱགས་རྗེས་གཟིགས་ནས་ཉིས་མེད་བྲིམས་ཆད་ཕྱོག་པའི་བྱ་འདི་སྟོབས་རོགས་
གནང་ཞེས་ཞུས་པར། སྟོན་པ་དེ་རྣམས་ལ་བྱ་དེ་སྟོབས་པའི་རུས་པ་གང་ཡང་མེད་པས་ངོ་ཆ་ཁ་
སྟོངས་ཀྱི་ངང་ནས་ས་ཆ་གཞན་ལ་གཡོལ་ནས་ཕྱིན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟུག་
བསྐྱུལ་མཁྱེན་ཏེ་བྱ་དེ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་ཀྱན་དགའ་བོ་བཏང་ནས་བདེན་པའི་སྟོན་ལམ་འདེབས་
བཞིན་སྟེན་རྒྱབས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་དབྱགས་པས་བྱ་དེའི་རྒྱུ་རང་འཇགས་སྟེས་པས་མི་
ཆང་མ་དད་གྲས་ཆེན་པོས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ངོ་། སྐབས་དེར་གྲོང་ཁྱིམ་ནང་ཀུན་
དགའ་བོས་ཆོས་ཕྱི་པ་བྱེད་མཁན་ཕྱ་སྟེགས་པ་རྣམས་པམ་པར་བྱས་སོ། ཞེས་ལུལ་ལྟར་ཀུན་དུ་

གློག་གྲགས་བྱས་པས་རྫོགས་ཀྱི་ཐེང་བའི་ཆོས་ཀྱི་པ་དར་སྤེལ་གཏོང་མཁན་གྱིས་གཙོས་པའི་
 ལུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དྲུག་གིས་གང་ཡང་མི་ཤེས་པའི་མི་སྤྱན་རྫོངས་རྣམས་ལ་ཕྱི་པ་ལུ་སྟེགས་ཀྱི་
 ཆོས་ལོགས་པ་རྣམས་བསྟན་ཏེ་ཁོང་ཆོ་མགོ་རྫོངས་སུ་འཇུག་ནས་ལུ་སྟེགས་པ་མང་པོ་དར་སྤེལ་
 གཏོང་རྒྱར་འབད་བཅོན་ཆེན་པོ་བྱས། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྟོང་པོའི་གཙུང་པོ་ཞིག་ཀྱང་ལུ་
 ལུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པའི་མགོ་སྐྱར་འགོ་ཏུ་ཚུད་ནས་རང་གི་རྒྱ་ལོར་ལོངས་སྟོང་གང་ཡོད་པ་རྣམས་
 ལུ་ཏེ་དེ་དག་ལ་དད་གྱས་ཆེན་པོ་བྱས། རྒྱལ་པོས་ཁོ་ལ་དེ་ལྟར་མ་བྱེད་ཅིས་སྟོན་གསེ་ཐེངས་
 མང་བསྟོན་ཀྱང་མ་ཉན་པར་ད་དུང་ཁོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཟེར་བར་སྟོན་སྟོང་གང་ཡང་མེད་
 པས་དད་གྱས་བྱས་ནས་ཆོ་མེད་རེད། ཡིན་ནའང་རྒྱལ་པོ་བྱིད་ཀྱི་འདོད་པ་སྤང་བྱེད་ངས་ཞལ་
 ལག་གྲ་རྒྱས་པོ་ཞིག་བཤམ་རྒྱུ་ཡིན་པས་དེ་དུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་པེབས་ན་ནི་ལག་པོ་རེད།
 གལ་ཏེ་མ་པེབས་ནའང་གློག་གཏང་རྒྱ་མིན་ཞེས་ཟེར། དེ་ནས་ཁོས་ཞལ་ལག་གྲ་སྒྲིག་བྱས་ནས་
 ལུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དྲུག་གློག་བཏང་བ་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གདན་དྲངས་མེད། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་
 སྟོན་པ་རྣམས་ཁོའི་བྱིམ་དུ་འབྱོར་ནས་བཞུགས་གཤམ་འགོ་ནས་མར་བང་རིམ་བཞིན་སྟོང་དུ་
 འཇུག་ ཉིན་གུང་ཞལ་ལག་རན་གཤམ་ཡོད་ན་ཡང་བཅོན་ལྡན་འདས་དང་ཁོང་གི་དགེ་སྤྱུག་
 རྣམས་པེབས་མཁན་མེད་པས་རྒྱལ་པོས། གཙུང་པོ་ལ་གལ་ཏེ་བྱིད་མ་བྱིན་ན་ཡང་གཡོག་པོ་
 བཏང་སྟེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ངེས་པར་གདན་དྲངས་དགོས་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པས་ཁོས་
 གཡོག་པོ་ཞིག་བཏང་སྟེ་གདན་དྲངས་སོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་དང་བཅས་པ་བཞུགས་གཤམ་
 ཀྱི་ལོག་ཏུ་བཞུགས། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་རྣམས་མདུན་གཤམ་དུ་བསྐྱེད་ཡོད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 མཐུས་ལུ་སྟེགས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱབ་གཤམ་དུ་ཐེངས་གསུམ་གྱི་བར་འཁོད་པར་གྱུར་
 བས་དེ་རྣམས་ལ་རྩུ་འཕྱལ་གྱི་རུས་པ་ཏོག་ཅིམ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་བཏོན་རྒྱ་མེད་པར་གྱུར། དེ་ནས་
 རྒྱིན་བདག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཕྱག་བསིལ་བྱེད་རྒྱུ་འབྱུལ་བས་སྟོན་ལ་སྟོན་པ་དྲུག་ལ་
 འབྱུལ་ཅིག་གསུངས་ཏེ། སྟོན་པ་དྲུག་ལ་ཕུལ་བས་རྒྱ་སྟོང་གྱི་ཁ་འགག་ཏེ་རྒྱ་མ་འཕྲོན་ དེ་ནས་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཕུལ་བས་རྒྱ་སྟོན་ཏེ་ཆང་མ་ལག་པ་བཟུས། ཡང་རྒྱིན་བདག་གིས་སྟོང་
 ཅིག་ཏུ་ཞལ་ལག་གྱི་ཕུད་དེ་ཞུས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཕུལ་ཏེ་སྟོན་ལམ་འདོན་རོགས་
 གནང་ཞུས་པར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ད་རེས་ཞལ་ལག་འདི་སྟོན་པ་དྲུག་གི་ཆེད་དུ་གྲ་སྒྲིག་
 བྱས་པ་སོང་ཅང་ཁོང་རྣམས་ལ་སྟོན་ལམ་འདོན་དུ་ཆུགས་གསུངས། རྒྱིན་བདག་གིས་སྟོན་པ་

ཏུག་ལ་སྟོན་ལམ་འདོན་རྟགས་ཁྱེས། དེ་ནམས་ཀྱིས་སྟོན་ལམ་འདོན་གྲབས་བྱེད་ཏུས་སོ་འགྲིག་
 བས་ཁ་གདངས་མ་ཐུབ་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྟོན་ལམ་སྟོན་རྟགས་ཁྱེས་ཞེས་ལག་བརྟེན་
 བྱས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་སྐད་སྟོན་པོའི་ངང་སྟོན་ལམ་བསྟོན་ སྟོན་བདག་
 གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞལ་ལག་དང་པོ་བཀྲག་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྟོན་ལ་སྟོན་པ་
 ཏུག་ལ་ཁྱོག་ཅིག་གསུངས། སྟོན་པ་ཏུག་ལ་ཞལ་ལག་བཀྲག་པ་དང་ཞལ་ལག་ནམས་པོར་པ་
 ལས་ཡར་ཐོན་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལ་ལྗིངས་ནས་བསྐྱད་པས་ཁོང་ཆོས་བཅ་མ་ཐུབ་པར་ལུས། དེ་ནས་
 སྟོན་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བཀྲག་པས་ཞལ་ལག་ནམས་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཐུར་མའི་ནང་འཇུག་ཡོང་བས་སྐབས་བདེ་པོའི་ངང་ནས་མཆོད་པ་རེད། ཞལ་ལག་མཆོད་ཆར་
 རྗེས་སྟོན་བདག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆོས་གསུངས་རྟགས་གནང་ཁྱེས་པས་བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཏུག་ལ་ཆོས་སྟོན་རྟགས་ཁྱེས་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་མུ་སྟེགས་ཀྱི་
 སྟོན་པ་ཏུག་ལ་ཆོས་སྟོན་རྟགས་ཁྱེས་སྟོན་པ་ཏུག་གིས་ཆོས་སྟོན་གྲབས་བྱེད་སྐབས་ཡང་སོ་
 འགྲིག་ནས་ཁ་གདངས་བཅུམ་མི་ཐུབ་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆོས་གསུངས་རྟགས་ཁྱེས་ཞེས་
 པའི་ལག་བརྟེན་བྱས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་སྟོན་ཞིང་འཇམ་པའི་ཐོག་ནས་
 བྱང་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པོ་གནང་། འདིར་ཡོད་པའི་མི་ནམས་
 དང་ལྷག་པར་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྟོང་པོའི་གཙུང་པོ་དེས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་ནང་དོན་མ་ལུས་པ་
 ཤེས་ནས་ཆང་མ་སྟོ་ཡིད་ཆེམས་པར་གྱུར། དེ་ནས་བདུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྟེག་ཏེ་ཅན་ཞེས་པ་ཞིག་
 ཡོད་པའི་སེམས་སུ་ངས་ད་བར་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་
 དགོས་བསམ་ཡང་གོ་སྐབས་ཞིག་གཏན་ནས་རྟེན་མ་བྱུང་། ད་ནི་ངས་ངེས་པར་དུ་ཁོ་ལ་གཞོད་
 པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་བསམས་ནས་རྩུ་འཕུལ་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་སྦྱངས། རྩུ་འཕུལ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 ཏོག་ཅམ་ཞིག་ཐོབ་པས་ང་རྒྱལ་ཆེ་བར་གྱུར་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་རྩུ་འཕུལ་འགྲམ་རྒྱུའི་སྟོ་
 ངན་བཅངས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྟོང་པོའི་བྱང་དུ་བྱིན་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་ངེད་
 ཆོའི་བར་རྩུ་འཕུལ་འགྲན་དུ་འཇུག་དགོས་ རྩུ་འཕུལ་སུ་ཆེ་བ་དེའི་ཆོས་སུ་ཁྱེས་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་
 ཁྱེས། རྒྱལ་པོས་སྟོན་པ་དེ་དག་ལ་ཁྱོད་ཆོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆོ་འཕུལ་འགྲན་ཐུབ་ཀྱི་མ་
 རེད་དེ་ལས་ཁོང་གིས་བསྟོན་པའི་ནང་ཆོས་ལ་དད་པ་བྱས་ཏེ་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས། དག་
 འདུན་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་སོང་ན་དགའ་ཞེས་བསྐྱབ་བྱ་བསྟོན་ཀྱང་མི་ཉན་པར་ཡིན་ཅིག་ཁོང་

དང་ཆོ་འཕྲུལ་འགྲན་རྒྱུ་ཚུགས་མཐར་སྐྱེལ་བྱས་པར་བརྟེན་རྒྱལ་པོས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 སར་བཅར་ནས་ཁྱེས་པས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱགས་ཞི་བའི་ཐོག་ནས་གསུངས་དོན། རྒྱལ་
 པོ། འགྲན་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་དག་པམ་ཉིས་གཏང་རྒྱུ་བསམ་པ་ནི་ཞི་མཛེས་གི་
 བསམ་པ་ཞིག་རེད། རང་གི་ཡོན་ཏན་གྱིས་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བཀའ་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ནང་
 ཆོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བ་ཡིན་པས་ཡག་པོ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་མ་རེད། དེས་དགོས་པ་ཡང་
 གང་མེད་ཅེས་གསུངས་ཀྱང་ རྒྱལ་པོས། གལ་ཏེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱེད་ཀྱིས་ཞལ་བཞེས་མ་
 གནང་ན་མུ་སྟེགས་པ་དེ་ཆོས་ང་ཆོ་སྦྱིད་དུ་འཇུག་པ་མི་འདུག་པས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་བྱེད་
 ཀྱིས་ངོ་མཆར་ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་ནས་མུ་སྟེགས་པ་དེ་ཆོ་ནང་ཆོས་ལ་ཁྱེད་པ་ཞིག་གནང་
 རོགས་ཞེས་ནན་ཏན་གྱིས་ཁྱེད་པ་ཐེངས་མང་འབྲུལ་བར་བརྟེན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཞལ་བཞེས་
 གནང་ངོ། དེ་ནས་རྒྱས་པོ་གཟུགས་ཅན་སྟོང་པོ་དགའ་ནས་ཉིན་བདུན་གྱི་རིང་ཆོ་འཕྲུལ་འགྲན་
 པའི་དུས་ཆོད་བཅོས་པར། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དུས་ཆོད་ག་དུས་དགོས་མིན་ང་རང་གིས་
 ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པས་ཆོ་འཕྲུལ་འགྲན་སའི་ས་ཆ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཅའ་ནས་གཅང་མ་བཅོལ་དགོས་
 ཞེས་བཀའ་གནང་ དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་རྣམས་དང་ཆོ་འཕྲུལ་
 འགྲན་རྒྱུ་གནས་ཚུལ་དེ་ཡུལ་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཤེས་ཏེ་ཆང་མས་དེར་བལྟ་འདོད་ཆེན་པོ་
 བྱེད་བཞིན་ཡོད། བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་ཁོང་གི་དགེ་ལྷན་དག་བཅོམ་པ་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་དང་
 བཅས་པ་གྲོང་བྱེད་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་ཕེབས་སྐབས་ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྟོང་པོ་
 འཁོར་གཡོག་དང་ ཡུལ་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་རྟེན་རྣམས་པ་སྒྲ་ཆོགས་འབྲུལ་ཞིང་བསུ་བ་
 ཟབ་རྒྱས་ཁྱེད། དེ་ནས་མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དེ་དག་ང་རྒྱལ་ལྷན་པར་རྒྱས་ཏེ་ཁ་ནས་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱིས་ང་ཆོའི་ཁ་གཏད་གཅག་བྱུང་གི་མ་རེད་ཅེས་ཤོད་བཞིན་ཆོ་འཕྲུལ་འགྲན་ཡུལ་གྱི་ས་
 གནས་སུ་སྐྱེལ་སྤྱོད། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་ཁོང་གི་དགེ་ལྷན་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱལ་
 པོ་གཟུགས་ཅན་སྟོང་པོ་འཁོར་བྱི་བཅུ་བཞིས་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་སྒྲ་ཆོགས་དང་། རོ་བཅུད་ལྷན་
 པའི་ཞལ་ཟས་ཏུ་ཅང་མང་པོ་བསྐྱམས་ཏེ་ཡུལ་ཡངས་པ་ཅན་དང་། ཀོ་ཤམ་སྟེར། ལྷ་རྒྱ་ཤ་སྟེ་
 སོགས་ལུང་པ་བརྒྱད་ལ་ཕེབས་ཤིང་། དེ་དག་གི་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་རང་རང་གི་སྟོན་འབངས་འཁོར་
 གཡོག་རྣམས་འབྲིད་དེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་འཁོར་ཆོགས་དང་བཅས་པ་གང་དུ་ཕེབས་པའི་རྗེས་
 སུ་སོང་། མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དུག་པོ་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཡོང་སྟེ་ཡུལ་དེ་དག་གི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལ་

བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆོ་འཕྲུལ་གང་མགྲོགས་འགྲན་དགོས་པའི་སྐོར་རེ་བསྐུལ་ཞུ་རུ་བཅུག་པ་
 བཞིན་ཞུས་ཀྱང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་འཕྲུལ་འགྲན་པའི་དུས་ཚོད་ག་དུས་ཡིན་མིན་ངས་
 ཤེས་ཀྱི་ཡོད་གསུངས་ཏེ་མཐར་ཡུལ་མཉམ་ཡོད་དུ་ཕེབས། དེར་ཆོ་འཕྲུལ་འགྲན་པའི་དུས་ལ་བབ་
 པ་བཞིན་ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་རང་གི་སློན་པོ་རྣམས་ལ་ཆོ་འཕྲུལ་འགྲན་པའི་ས་
 ཆ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་དུ་གཙང་སྤྱོད་དང་གད་བདར་བྱེད་པ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། སྤོས་ལ་སོགས་པའི་
 མཚོད་པ་རྣམས་སྤྱོད་ཆོགས་བཤམས་པ་མ་ཟད། སེང་གའི་བཞུགས་ཁྲི་བརྒྱབ་པ་དང་། རྒྱལ་
 མཚན་དང་། བ་དན་སོགས་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་དངོས་པོ་མང་པོས་མངོས་པར་བརྒྱན་པས་དེར་ལྷ་
 དང་མི་ཡི་འཁོར་ཆོགས་ཤིན་དུ་མང་པོ་འདྲོམས། དེ་ནས་བོད་ལྗེ་དང་པོའི་ཆོས་གཅིག་ཉིན་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོ་འཕྲུལ་འགྲན་པའི་ས་གནས་སུ་གདན་འདྲེན་ཞུས་པ་བཞིན་ཕེབས་ནས་
 སེང་གའི་བཞུགས་ཁྲི་ལ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་མཚོད་པའི་ཡོ་
 བྱད་དང་ཞལ་ཟས་རོ་བཅུད་ལྷན་པ་མང་པོ་སྤུལ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཤིང་ཆགས་ཞིག་ཕྱག་
 གིས་བཞེས་ནས་ས་ལ་བཅུགས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་རྩ་འཕྲུལ་གྱིས་ཤིང་ཆགས་དེ་
 ཤིང་སྤོང་ཆེན་པོ་ཞིག་དུ་གྱུར་ནས་གཡས་གཡོན་འཁོར་ཡུག་ཀུན་དུ་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་མང་
 པོས་ཁེངས་པ་དང་། དེ་དག་ལ་མེ་ཏོག་དང་ཤིང་འབྲས་ཀྱང་ཉ་ཅང་མང་པོ་བཏགས། དེའི་རྩ་བ་
 དང་། ཡལ་ག་དང་། འདབ་མ་སོགས་ཐམས་ཅད་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱོད་བདུན་དུ་གྱུར་ནས་ཁ་དོག་རྣམས་
 པ་སྤྱོད་ཆོགས་ཉི་མ་དང་ལྗོངས་པའི་འོད་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་འཕྲོ་ཞིང་། ཤིང་འབྲས་དེའི་འབྲས་བུ་
 བཟས་ན་སྒོ་བཤིན་དུ་ཆེ་བ་དང་། དེའི་རི་བསུང་སོག་ཡུལ་གྱི་སྐྱེས་འགོ་རྣམས་འདོད་ཆགས་
 དང་། ཞེ་སྤང་། གཏི་སྐྱགས་ཏེ་རང་ཉིད་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་ནང་གཡུགས་མཁན་ཉིན་མོངས་
 པའི་དུག་གསུམ་པོའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་བཅད་དེ་སེམས་བདེ་བར་གནས་ཤིང་སློ་ཡིད་ཆེམས་པར་
 གྱུར་ཏོ།

དེར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལས་དགེ་བ་གསལ་སྤྲངས་དང་། ཐོག་པ་སྤོང་སྤྲངས་སྐོར་
 གྱི་ཆོས་ཟབ་ཅིང་གསལ་བ་གསུངས་པས་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཆེས་དང་དད་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པར་
 བཏེན། དེ་རྣམས་སྐྱག་བསྐྱེལ་གྱི་གནས་ལས་ཐར་ཏེ་ལྷ་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་སོ།

དེ་ནས་བོད་ལྗང་དང་པོའི་ཆོས་གཉིས་ཉིན་གོ་ཤམ་གྱི་ཞེས་པའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཏུ་ཡ་ནས་
མཆོད་རྟེན་བཟང་པོ་མང་པོ་བསྐྱམས་ཏེ་སངས་རྒྱུ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཆོ་འཕྲུལ་འགྲན་སའི་
ས་གནས་ལ་གདན་འདྲེན་ཞུས། སངས་རྒྱུ་བཙུག་ལྷན་འདས་དེར་ཕེབས་ནས་རྩུ་འཕྲུལ་གྱིས་
སྐྱའི་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་ཏ་ཅང་མཐོ་ལ་མངོས་པའི་རི་གཉིས་བྱང་ཞིང་། དེ་གཉིས་གྱི་སྤྲོང་
ཅི་ཤིང་དང་མེ་རྟོག་འདྲ་མིན་སྣ་ཆོགས་སྦྱིས་ཡོད་པ་དང་། བྱ་བྱེའུ་སོགས་གྱི་སྐད་ཤིན་ཏུ་སྟོན་
པོ་གྲགས་པ་དང་། རི་གཅིག་གི་ཆེ་མོར་རོ་བཅུད་ལྷན་པའི་ཤིང་འབྲས་ཏ་ཅང་མང་པོ་གྲལ་སྟར་
འགྲིགས་ནས་སྦྱིས་ཡོད་པ་དང་དེར་མི་མང་པོས་ཏྲབ་ཐོབ་བརྒྱབ་ནས་ཟ་བཞིན་ཡོད། རི་གཞན་
དེའི་ཆེ་མོ་ལ་ཤིན་ཏུ་འཇམ་ལ་མཉེན་པའི་རྩ་གྲལ་སྟར་འགྲིག་པོར་སྦྱིས་ཡོད་པར་དུད་འགྲོའི་
སྦྱེ་གནས་སུ་སྦྱིས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་རང་གང་འདོད་གྱི་རྩ་བ་གྱིན་བསྟན་ཡོད། དེར་
སངས་རྒྱུ་བཙུག་ལྷན་འདས་གྱིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་སོ་སོའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་
གསུངས་པས་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་རང་རང་གི་སྤྱུག་བསྟེན་ཐམས་ཅད་མེད་པར་གྱུར་ཏེ་གཞན་
གྱི་སྤྱུག་བསྟེན་བསམ་སྒོ་འཁོར་དུས་སྤྲོང་རྩེ་དག་པོ་སྦྱེ་མཁན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་བ་
རེད།

དེའི་ཕྱི་ཉིན་བོད་ཆོས་གསུམ་ལ་ཡུལ་ཁར་གྱིའི་རྒྱལ་པོ་ཤུན་ཅི་དུ་ལས་སངས་རྒྱུ་བཙུག་
ལྷན་འདས་ཆོ་འཕྲུལ་འགྲན་ཡུལ་དུ་གདན་དངས་ཏེ་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལུལ། དེ་ནས་བཙུག་
ལྷན་འདས་གྱིས་ཞལ་དང་། ཞབས་བསིལ་པའི་རྒྱ་ས་ལ་བཤོས་པ་དང་། དེ་རྩིང་བྱ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་
ཅིང་། རྩིང་བྱ་དེའི་མཐའ་སྐོར་དུ་མེ་རྟོག་པས་ཆོན་ཁ་སྣ་ཆོགས་གྱི་འོད་འཆར་ཏེ་གནམ་ས་
ཐམས་ཅད་གསལ་ཐིང་ངར་གྱུར། སངས་རྒྱུ་བཙུག་ལྷན་འདས་གྱིས་མི་རྣམས་ལ་དོན་ཟབ་
ཅིང་གོ་བདེ་བའི་ཆོས་གསུངས་པས་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཆོས་གྱི་ནང་དོན་གསལ་བར་ཤེས་ནས་ཁ་
ཤས་ནི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། མང་པོ་ཞིག་ནི་ལྷ་གནས་སུ་སྦྱིས་སོ།

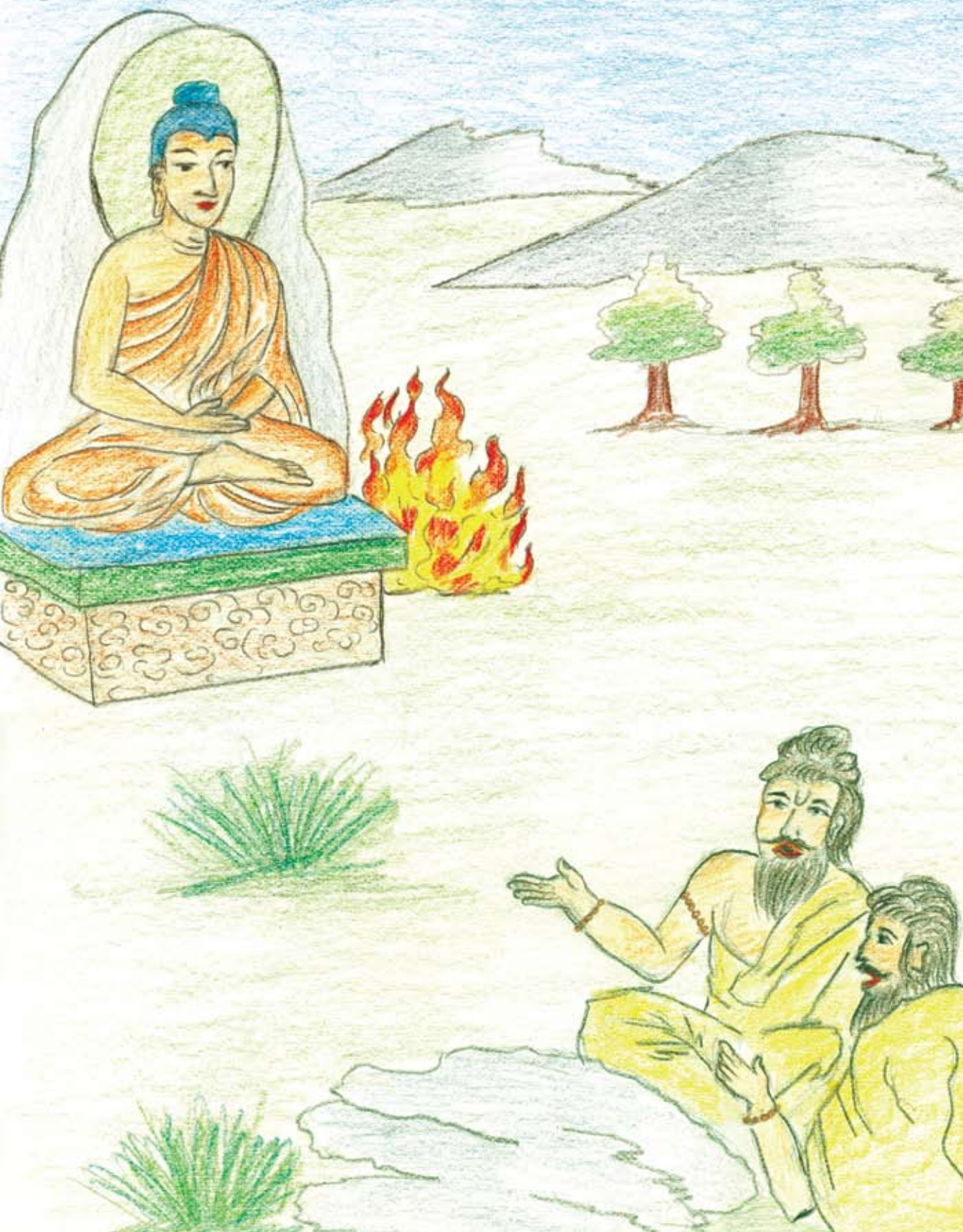
བོད་ཆོས་བཞི་ཉིན་ཡུལ་ཐིག་ཆ་ཤིའི་རྒྱལ་པོ་ཨི་རྩུ་ཁར་མིས་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱས་རྒྱ་ཆེན་པོ་
ལུལ་ནས་སངས་རྒྱུ་བཙུག་ལྷན་འདྲེན་ཞུས། སངས་རྒྱུ་བཙུག་ལྷན་འདས་སྟོན་ཏེ། ཡུར་བ་ཆེན་པོ་དེ་
ནས་འབབ་པའི་རྒྱའི་རྩུ་རྣམས་ཆོས་གྱི་སྦྱོར་བྱངས་སྟོན་པོར་གྱུར་ཏེ་མི་རྣམས་གྱིས་ཐོས་པས་ཁ་

ཤས་ནི་སངས་རྒྱལ་སྲུ་ཡུལ་པ་དང་། ལ་ཤས་ནི་ལྷ་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་པ་རེད།

བོད་ཆོས་ལྷ་ཉིན་ཡུལ་ལྷ་རྒྱ་ཁྱིའི་རྒྱལ་པོ་ཆངས་བྱིན་གྱིས་དད་གྲས་ཆེན་པོས་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གདན་འདྲེན་ཞུས་ཏེ་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱས་སྣ་ཆོགས་གྱིས་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤུལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་ཞལ་ནས་གསེར་མདོག་ཅན་གྱི་འོད་ཟེར་འབྱུངས་ཏེ་འཛིག་ཉིན་གྱི་ས་ཕྱོགས་ཀྱན་གསལ་ཐིང་ངེར་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པར་གྱུར། འོད་དེ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་རང་གི་སེམས་ནང་གནས་པའི་སྤྲིག་པའི་སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་སེམས་བདེ་ཞིང་སྟོད་པར་གྱུར་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་དད་པ་དང་ཡིད་ཆེས་ལྷག་པར་འཕེལ། སྐབས་དེར་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཆོས་གསུངས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་ཏེ་ལ་ཤས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་དང་ལ་ཤས་ནི་མཐོ་རིས་ལྷའི་གནས་སྲུ་སྐྱེས་པ་རེད།

བོད་ཆོས་དྲུག་ཉིན་ལི་ཙ་བྱི་སྟེ་ཡུལ་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་མི་ཡ་རབས་ཅན་རྣམས་གྱིས་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་སྣ་ཆོགས་པ་དང་བཅས་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོ་འབྲུལ་འབྲུག་ཡུལ་དུ་སྤྱན་དྲངས། སངས་རྒྱལ་གྱི་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་འདིར་འདུས་པའི་མི་རྣམས་གཅིག་གི་སེམས་གཅིག་གིས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་སོ་སོའི་དགེ་བའི་ལས་དང་སྤྲིག་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་པན་ཚུན་རོ་སྟོན་གསལ་པོ་བྱང་བས་དེ་རྣམས་སེམས་དགའ་ཏེ་རྗེས་མ་ནས་སྤྲིག་པའི་ལས་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤང་རྒྱ་དང་། དགེ་བའི་ལས་གསལ་རྒྱར་འབད་བཅོམ་ཏུར་ཐག་བྱ་རྒྱའི་དམ་བཅའ་བཞག །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་དམ་པའི་ཆོས་གསུངས་པས་དེ་དག་གིས་ཆོས་ཀྱི་ནང་དོན་ཆ་ཆང་ཤེས་ཏེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་པའི་སྟོན་ལམ་བརྒྱབས་པ་བཞིན་སངས་རྒྱལ་པ་དང་། མཐོ་རིས་ལྷའི་གནས་སྲུ་སྐྱེས་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བྱུང་ངོ་།

དེའི་ཕྱི་ཉིན་ཆོས་བདུན་ལ་ཤུག་རིགས་རྣམས་གྱིས་སངས་རྒྱལ་སྤྱན་དྲངས། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་རིགས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་བསྐྱར་བ་མ་ཟད་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་དང་། དེ་དག་ལ་བྱ་སྟོང་ཕྱག་རེ་ཡོད་པར་སྤྱུལ་པས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ངོ་མཆོང་དང་དགའ་སྟོན་ཁེངས། དེར་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཆོས་གསལ་བར་བསྟན་པས་དེ་དག་

སླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་དང་། ལྷ་དང་མིར་སྐྱེས་
པ་ཡང་གྲངས་མེད་པར་གྱུར་ཏོ།

ཆོས་བརྒྱད་ལ་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྤྱན་དྲངས་ནས་སེང་གའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་ཤིང་།
བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གཡས་ནས་མཆོད་པ་དང་ཆངས་པས་གཡོན་ནས་མཆོད་པ་སྤྲུལ། སྤྱི་ལོ་གསུམ་ལྟོན་
པ་དྲུག་ཀྱང་སོ་སོའི་ཁྲི་ལ་འཁོད་ཅིང་། ལྷ་དང་མིའི་ཆོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་བསྐྱེས་ཤིང་།
ལྷ་རྣམས་གྱིས་ནམ་མཁའ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་དང་། མེ་ཏོག་གི་ཆར་མཆོད་སྤྲུལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་
གི་སྐྱའི་གཟི་བརྩིད་གྱིས་སྤྱི་ལོ་གསུམ་པ་རྣམས་སྐད་ཆ་ཡང་ཤོད་མི་ཤེས་པ་དང་། ཟས་བཟ་མི་ཤེས་
པར་གྱུང་ལོགས་སུ་རི་མོ་བྱིས་པ་བཞིན་ལྷས་གཡོ་འགྲུལ་མེད་པར་ལྷས་སོ།

དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱའི་འགྲམ་ནས་མེ་ཆེན་པོ་ཞིག་འབར་བས་སྤྱི་ལོ་གསུམ་པ་རྣམས་རབ་
ཏུ་དགའ་ནས། འོ་ཡ། ད་ཆོ་འཕྲུལ་རང་འགྲན་པ། ཁང་པ་ཐམས་ཅད་མེས་ཆོག་གི་འདུག་ཅེས་
བཤད་པ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་རྩུ་འཕྲུལ་གྱིས་མེ་སྤེལ་དག་པོ་རྣམས་ཞི་བ་དང་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སྐྱ་ཆུང་ལྷུང་པོར་བསྐྱར་ཏེ། དེ་ནས་བདུད་རྩིའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བྱབ། སྐྱའི་གཟི་བརྩིད་ཉི་མ་
ལས་ལྷག་པར་རྒྱས་ཤིང་མདུན་དུ་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་པར་དྲི་བསྐྱུང་མངར་མོས་བྱང་བའི་ཆོགས་
རྣམས་འདུས། པད་ལྷོང་ཆེན་པོ་འདིའི་ཅེར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་པར་ཚུར་ཐེབས་པ་དང་བཞུགས་
པ་དང་། གཟིམ་པ་སོགས་སྦྱོད་ལམ་སྤྲོ་ཆོགས་སྟོན་ཞིང་། སྐྱ་གསེར་གྱི་རི་བོ་ལ་ཉི་ཟླའི་འོད་གྱིས་
བརྒྱན་པ་ལྟར་འདིག་ཉེན་བདེ་བར་མཛད་པ་ལ། ནམ་མཁའ་ནས་ལྷ་མོ་རྣམས་གྱིས་ལྷ་རྩིས་ཀྱི་
མཆོད་ཅིང་། མིག་མི་འཇུག་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་ལ་བཞུ་བ། ལྷ་དང་དྲི་བ་མི་འཇུག་ཅི་དང་
ཐུབ་པའི་དབང་པོ་རྣམས་གྱིས་ལྷའི་རོལ་དབྱངས་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བསྟོད་པ་སྤྲུལ།

དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཞལ་འཇུག་མདངས་དང་བཅས་ཏེ་ཆོས་གསུངས་པ་སྟེ་
སྤྱི་ལོ་སེམས་སྤངས་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྩ་བ་ཚུགས་པ་ཡིན། གཞན་ལ་འཁོན་སེམས་མེད་པར་
སེམས་ཞི་བར་གནས་དགོས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་དྲུག་ནད་རྣམས་མེད་པར་བཟོ་དགོས་
ཤེས་རབ་སྒྲན་གྱི་བདུད་རྩི་འཕྱང་བར་བྱ། ཉག་ཏུ་དགེ་བའི་གྲོགས་པོ་བསྟེན་ན་དེ་དག་གི་
དགེ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད། རང་རེའི་ལྷས་འདི་རིང་པོར་མི་གནས་ནམ་ཞིག་མ་

འདོད་བཞིན་ཏུ་འདོར་རྒྱ་ཡིན། རྒྱ་དཔལ་འགྱུར་ནི་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་འབད་
ཀྱང་སྤྱིང་པོ་མེད། ལང་ཚོ་དེ་ཡང་གཞོན་དུས་མངོས་ཀྱང་མི་རྟག་ཀླས་ཤིང་འཁོགས་པོར་འགྱུར།
ལུས་འདི་ནི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྟེན་མགོན་ཁང་ལྟ་དང་། རྟོགས་པོ་ནི་མགོན་པོ་འབྲ་བས་ལུང་
ཅམ་ཡིན། དེ་བས་ཆོས་བྱ་རྒྱར་རྟག་ཏུ་འབད་པར་བྱོས། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ་དེ་རྣམས་གྱི་ལྟ་
བ་ལོག་པ་རྣམས་བཅོམ་ཞིང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བར་འགོད་པར་མཛད།

དེའི་ཆེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་སང་གའི་ཁྱི་ལས་སྤང་པོ་ཆེའི་སྐད་ལྟ་བུའི་སྤྱི་ཆེན་པོ་ཞིག་
བྱུང་བ་དང་། དེ་མ་ཐག་སྤྱི་པོ་ལྟ་འཕྲོན་ནས་སྤྱི་སྤྱི་གས་གྱི་སྤྱི་པ་བྱུག་གི་ཁྱི་རྣམས་རྩ་བ་
ནས་བཞིག་པ་དང་། དེ་ནས་ཡང་གཞོན་སྤྱི་ལག་ན་རྩོམས། རྩོམས་ཅེ་མོར་མེ་འབར་བ་ཞིག་
ཐོགས་ནས་སྤྱི་སྤྱི་གས་པ་རྣམས་ནི་རྟག་ཏུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་འབའ་
ཞིག་ཡིན་ཟེར་ནས་སྤྱི་པ་བྱུག་གི་མགོ་ལ་གཏད་ནས་གཞུ་བའི་སྐབས། སྤྱི་པ་བྱུག་ནི་རྩོམ་
དང་འཛིགས་སྤྱི་གིས་གང་སར་བྱོས་པ་དང་རྒྱང་འཕྲུབ་དག་པོས་འབྱེར་ནས་ཁ་ཤས་ནི་རྒྱར་
མཆོངས་པ་དང་། ཁ་ཤས་ནི་ཤིང་སྤོང་ལ་འརྱ་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཤས་ནི་སའི་ཁྱང་བུའི་ནང་གས་
པ་སོགས་བྱེད་པའི་སྐབས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དེ་དག་ལ་སྤྱིང་རྩོམ་བཀའ་སྤྱི་པ་འདི་
ནགས་དང་ས་ཁྱང་སོགས་ནི་སྤྱིང་སྤྱི་བས་མེད་པའི་སྤྱི་པ་རྣམས་གྱིས་སྐབས་སུ་བསྤྱི་པས་དེ་
ནི་སྐབས་ནོར་བ་ཡིན། སྐབས་དེ་དག་གིས་རྟག་ཏུ་འཛིགས་པ་ལས་སྤྱི་བ་མི་ཐུབ། དེ་བས་སྤྱི་པ་
བྱུས་ལས་ངན་རྣམས་ལ་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། དངས་ཤིང་དད་པའི་སེམས་གྱིས་སངས་རྒྱས་
དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་སོང་ན་རྟག་ཏུ་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་
བ་ཡིན། དེ་གསུམ་ནི་སྤྱི་པ་ལས་གྲོལ་ཞིང་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྤྱི་པ་མཁན་སྐབས་
གནས་གྱི་མཆོག་ཡིན་ལ། འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་གྱི་སྤྱི་པར་འོད་སྤྱི་པའི་ཉི་མ་དང་། གཏི་
སྤྱི་གི་གཡང་ས་ལས་ཡར་འདྲེན་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་ལྷགས་ཀྱི་ཡིན། ཁྱོད་རྣམས་ལོག་ལྟའི་
རབ་རིབ་གྱི་སྤྱི་པ་ལོགས་པར་སེལ་ལ་དད་པའི་མིག་ཡངས་པོར་བྱེ་ཞིག་ཁྱིས་གསུངས་པས་
སྤྱི་སྤྱི་གས་པའི་འཁོར་ཆོགས་ལྟག་མ་སྤོང་ཕྱག་དགུ་བཅུ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྐབས་སུ་སོང་
བས་ལྟ་མི་ཐམས་ཅད་དགའ་ཞིང་མགུ་བར་གྱུར་རྟོ།

དེ་ནས་ཆོས་དགུ་ལ་ཅངས་པའི་རྒྱལ་པོས་ལྷའི་མཆོད་པའི་བཀོད་པ་དུ་མས་སངས་རྒྱས་
སྤྱན་དྲངས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། སྤྱིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་མཐོ་བར་སྤུལ་ནས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོས་
གནམ་ས་ཀྱན་ཏུ་གསལ་བར་མཛད། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་ཆེ་ཞིང་མཐོ་བ་འདི་ལྟ་བུ་མཐོང་བ་དང་
གསུང་ཡང་ཐོས་པས། དེ་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་པ་གསལ་བར་བསྟན་
པས་འཁོར་མང་པོ་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་བའི་དགེ་
བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡང་གྲངས་མེད་དོ།

དེ་ནས་ཆོས་བརྩལ་རྒྱལ་ཆེན་བཞིས་སངས་རྒྱས་སྤྱན་དྲངས། དེའི་ཆེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་
ཀྱི་རྩུ་འཕུལ་ཀྱིས། རྒྱལ་ཆེན་བཞི་ཡོད་ས་ནས་སྤྱི་ཆེ་མོ་བར་སྤྱི་གཟུགས་ཀྱིས་གང་བར་
མཛད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིན་ཏུ་ཆེན་པོ་དེ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོ་ཞིང་། འཁོར་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ལ་དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་པས་གསལ་བར་ཐོས་ཤིང་མཐོང་བར་མཛད་པས་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷ་དང་མིར་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་
ཡང་གྲངས་པ་མེད་པར་གྱུར་དོ།

ཆོས་བརྩལ་གཅིག་ཉིན་བྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྤྱིན་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་
སང་གའི་ཁྱི་ལ་བཞུགས་བཞིན་སྤྱི་མི་སྤང་བར་འོད་ཟེར་ཆེན་པོ་འཕྲོས་པར་མཛད་ནས་གསུང་
ངག་འཇམ་པོས་དམ་པའི་ཆོས་ཆོག་གསལ་ཞིང་གོ་སྤྲོ་བར་བསྟན་པས། ཁ་ཤས་ནི་སྤྲོ་ན་མེད་
པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཁ་ཤས་ནི་ལྷ་དང་མིར་སྐྱེས་པའི་བསོད་ནམས་བསྐྱེད་
པ་ཡང་གྲངས་མེད་པར་གྱུར་དོ།

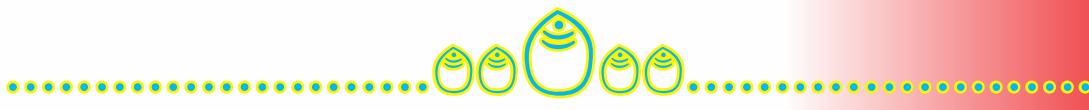
ཆོས་བརྩལ་གཉིས་ལ་བྱིམ་བདག་ཅི་ཏམ་སངས་རྒྱས་སྤྱན་དྲངས་ཏ། བྱང་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
ལ་བཞུགས་པས་སྤྱི་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲུངས། འོད་དེ་གང་ལ་ཕོག་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཉོན་
མོངས་དུག་གསུམ་མེད་པར་སྤྱིང་རྗེའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སེམས་ཅན་དེ་དག་གཅིག་གིས་གཅིག་
ལ་པ་ལྟ་བུའམ། མ་ལྟ་བུའམ། གཅིན་པོ་ལྟ་བུའམ། གཙུང་པོ་ལྟ་བུའི་བརྩེ་བ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་
བ་དང་། དེ་དག་ལ་དམ་པའི་ཆོས་གསལ་བར་བསྟན་པས་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡང་གྲངས་མེད་པར་གྱུར་དོ།

ཆེས་བརྒྱ་གསུམ་ཉིན་རྒྱལ་པོ་ཤུན་ཅི་དེ་ལས་སངས་རྒྱལ་སྤྱན་དངས་ཏེ། སྤྱི་ལྟོ་བ་ནས་
འོད་ཟེར་ཆེན་པོ་གཉིས་འབྱངས་ཤིང་། འོད་ཟེར་དེ་གཉིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱི་ལས་འདོམ་བདུན་
ཙམ་དུ་འཕགས་ཏེ་དེ་ནས་མེ་ཏོག་པར་མ་འབྱངས་པ་དང་པར་མེད་ཉིང་དུ་སྤྱལ་པའི་སངས་རྒྱལ་
ཀྱང་གྲངས་ཀྱིས་མི་ལང་པས་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་ཉིན་གང་བར་མཛད་པས་ འཁོར་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་མཐོང་བས་ངོ་མཚར་དཔག་མེད་སྐྱེས། སངས་རྒྱལ་གྱིས་དེ་དག་ལ་ཆོས་
གསལ་བར་བསྟན་པས་སྤྱོད་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་པ་
ཡང་གྲངས་མེད་པར་གྱུར་ཏོ།

ཆོས་བརྒྱ་བཞི་ཉིད་རྒྱལ་པོ་མུ་ཏུ་ཡ་ནས་སངས་རྒྱས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ། མེ་ཏོག་གཏོར་བས་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་རྟ་སྟོང་ཕྲག་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་གང་ཞིང་དེ་དག་ཀྱང་གྱིས་མཐོང་བར་མངོན་ནས་དམ་པའི་
ཆོས་གསལ་བར་བསྟན་པས། ཁ་ཤས་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ཁ་
ཤས་ནི་དབྱ་བཙམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་དང་། ལྷ་དང་མིར་སྐྱེས་ཡང་གངས་མེད་པར་གྱུར་ཏོ།

དེའི་ཕྱི་ཉིན་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ལ་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྟེང་པོས་མཆོད་རྟགས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པོ་
བཤམས་ཏེ་སངས་རྒྱུན་བྱངས། སངས་རྒྱུན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་
སྟེང་པོ་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རྒྱལ་པོ། ཞལ་ཟས་ཀྱི་སྟོན་རྣམས་ཤྱ་སྦྱིག་གིས་ཤིག་ད་ལྟ་ཉིན་དགུང་
ཞལ་ལག་ཀྱི་དུས་ལ་སླེབས་ན་སྟོན་ཐམས་ཅད་ཞལ་ཟས་རོ་བརྒྱ་དང་ལྷན་པ་རྣམ་པ་སྟོ་ཚོགས་
རང་བཞིན་དུ་བྱང་ཁིང་དེ་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་བཟས་ན་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལུས་སེམས་བདེ་
བར་འཇུར་ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་སངས་རྒྱུན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱག་ས་ལ་བཞག་པས་
དཔལ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་གནས་སུ་ལྷུངས་ནས་སྟུག་བསྐལ་བཅོད་སྐགས་མེད་པ་མྱོང་བཞིན་
པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྟོེ་སྟགས་འདི་ལྟར་བཏོན། བདག་ཅག་གིས་སྟོན་སྦྱིག་པའི་ལས་
མང་པོ་བསགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་ད་ལྟ་དཔལ་བའི་ནང་སྟུག་བསྐལ་བཅོད་སྐགས་མེད་པ་འདི་ལྟ་
བུ་མྱོང་དགོས་བྱུང་སོང་ཞེས་བྱ་འཁོད་དག་པོས་བཤད་པར། འདིར་འདུས་པའི་ལྟ་དང་མི་ལ་
སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སོས་ཤིང་མཐོང་བར་བྱས་ནས། ཐམས་ཅད་དེ་དག་ལ་སྟེང་བཙེ་བའི་

སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་འདིགས་ཤིང་སྐྱག་ནས་ལུས་ཀྱི་བ་སྦྱ་ཡང་ལངས་པར་གྱུར་བའི་སྐབས་
 སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཁོར་དེ་དག་ལ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེས་དམ་པའི་ཆོས་
 བསྟན་ཏེ་དེ་དག་སོ་སོའི་སྦྱག་བསྐྱེད་ལས་གོལ་ཞིང་སླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
 པ་དང་། ཡང་ཁ་ཤས་ནི་དག་བཙུང་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་དང་ལྟ་དང་མིར་སྐྱེ་བའི་དགེ་བའི་
 ཚ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡང་གྲངས་མེད་པར་གྱུར་ཏོ། དེ་ནས་དཔུལ་བར་སྦྱངས་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
 ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྡན་འདས་མཐོང་ཞིང་ཆོས་ཐོས་པའི་རྒྱུན་ཀྱིས་རང་རང་གི་ཚུང་བཞིན་
 པའི་སྦྱག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱེད་ཅིག་ལ་ཐར་ནས་ཤིན་ཏུ་དང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་དེ་དག་
 ཆེའི་དུས་བྱས་ནས་ལྟ་དང་མིར་སྐྱེས་སོ། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་དུས་མོ་གཉིས་
 ས་ལ་བཙུགས་ནས་བཙུང་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཁྱུས་པ། སངས་རྒྱས་ཁྱེད་ཀྱི་ཞབས་མཐིལ་
 ལ་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་རི་མོར་བྱིས་པ་ལྟར་ཡོད་པ་འདི་འཁོར་རྣམས་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བྱས་པ་
 དང་། བཙུང་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཞབས་བརྒྱངས་ཏེ་ཞབས་མཐིལ་ལ་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་ཡོད་པ་
 འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟན་པས། འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་ཞིབ་པར་བལྟས་ནས་སེམས་ལྟག་
 པར་དགའ་བ་དང་དད་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་ཞབས་མཐིལ་ལ་འཁོར་ལོ་འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་
 ལས་ཀྱི་རྒྱ་གང་ཡིན་བཀའ་འདི་ཁྱུས་པར་ བཙུང་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། སྟོན་ལྟ་ཆོས་
 དགེ་བ་བརྩ་བདག་གིས་ཀྱང་ལེགས་པར་བསྐྱུངས་པ་མ་ཟད་གཞན་ལའང་བསྐྱུངས་པར་བསྐྱུལ་
 བ་ལས་འདི་ལྟ་བུའི་འཁོར་ལོ་མཆོན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཏོ། ཞེས་ལས་འབྲས་
 ཀྱི་ཆོས་སྟོར་རོ།

བཙུག་ལྷན་གྱི་ལས་བབས་པའི་རྟོགས་བརྗེད།

གང་ཞིག་བསོད་ནམས་འབྲས་བུར་སྦྱོང་ཐུས་སུ།

སྦྱོར་ཆ་ཤིང་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་སྤངས་བར་སྤ།

༣༡། རྟོག་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་ལྟ་བུའི་ལྷན་ལ་ཆོས་གསུངས་བར་
ཐེབས་ནས་ལྟ་རིང་པོ་ལྟ་བུའི་ལ་བཞུགས། མེད་འགལ་གྱི་བུས་རྩ་འབྲུལ་བཟུན་ཏེ་ལྟ་བུའི་དུ་
ཐེབས་ནས་བཙུག་ལྷན་འདས་མི་ལྟ་བུ་སྦྱོར་བྱས། ལྷན་ལྷན་གྱིས་སངས་རྒྱས་བཙུག་
འདས་ལ་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤྲུལ་ནས་ཐེབས་སྦྱོར་བྱས། དེ་ནས་མི་ལྟ་བུ་གྲོང་ཁྱེར་གང་ཀླ་
གཤི་ཉེ་འགུལ་དུ་འབྱོར་སྐབས་མི་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་པ་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་མཆོད་
པ་འབྲུལ་ཞིང་བསུ་བ་ཟབ་རྒྱས་བྱས། གྲོང་ཁྱེར་དེའི་བྱུང་ཞིག་ན་མིང་ལ་ཡུཧ་པ་ལའི་མདོག་
ཅན་ཞུ་བའི་དགེ་སློང་མ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་སངས་རྒྱས་སྦྱོར་མཇུག་འདོད་དང་ཕྱག་འཆའ་འདོད་
ཆེན་པོ་བྱུང་ཡང་མི་ཆོགས་མང་བར་བརྟེན། སེམས་ལ་ད་ཐབས་ཤིག་མ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞལ་མཇུག་བ་མི་འདུག་བསམས་ཏེ་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་མངོས་ཤིང་གཟི་བརྗེད་ཆེ་བའི་ཆོས་རྒྱལ་
ཞིག་ཏུ་སྦྱུལ་ནས་རྩིག་ཉམས་དོད་པོའི་ངང་མི་ཆོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་ནས་སོང་བ་ན་ མི་རྣམས་ཀྱིས་
ཆོས་རྒྱལ་དེ་མཐོང་བ་དང་གྲུས་ཞབས་ཀྱིས་འགོ་ལམ་ཡང་སངས་པས་སངས་རྒྱས་བཙུག་
འདས་མཇུག་བ་དང་སྦྱོར་ཕྱག་ཀྱང་སྤྲུལ་རྒྱ་བྱུང་བ་རེད།

སྐབས་དེར་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འཁོར་ཆོགས་ནང་འཆར་ཀ་ཞུ་བའི་དགེ་སློང་ཞིག་
ཡོད་པ་དེས་ཆོས་རྒྱལ་དེ་དགེ་སློང་མ་ཡུཧ་པ་ལའི་མདོག་ཅན་ཡིན་པ་ཤེས་ནས་ཞལ་འཇུག་
ཙམ་བྱས་ཏེ་གསུངས་པར། ད་ལྟ་བཙུག་ལྷན་འདས་མཇུག་མཆུག་པོའི་རྣམས་པ་ཅན་དེ་ནི་
དགེ་སློང་མ་ཡུཧ་པ་ལའི་མདོག་ཅན་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན་དེ་ལ་ཡུཧ་པ་ལ་གྱི་མདོག་དང་དེ་
ཡོད་པ་ངས་ཤེས་བྱུང་ཟེར། དེ་ནས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། ང་རྒྱལ་གྱི་བསམ་
པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མདུན་དུ་རྩ་འབྲུལ་སྦྱོར་བ་ནི་དགེ་སློང་མ་ཞིག་གིས་བྱེད་མི་རུང་བ་ཡིན།
དེར་རྟོག་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སེམས་ནང་གི་ཁོང་ཁྱོད་དང་ང་རྒྱལ་རྣམས་དུག་དང་ནད་

རིམས་ནང་བཞིན་ཅིས་ཏེ་སྤོང་དགོས་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་བཅེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་གཞན་ལ་
ཕན་ཐོགས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་ཆོས་གསུངས།

སྐབས་དེར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དགེ་ལུག་ཆོས་དགེ་སྤོང་མ་ཉུལ་ལའི་སྐྱེ་བ་སྤྲ་མའི་
སྐྱོར་གསུངས་རོགས་ཁུས་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས། སྔོན་ལྷ་རྩ་ཏ་སྤྱིར་གྱུ་དཔོན་འོར་ཆེན་ཁྱེ་བ་
ཞིག་ཡོད། དེ་ལ་སྔོག་དང་འདྲ་བའི་བཟའ་ལྷ་མིང་ལ་འོར་ལྷན་མ་ཟེར་བ་གཟུགས་བཟང་ཞིང་
རྣམ་པ་མངོས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་སྤྱ་གྱུ་འཁོར་ནས་ཡོད་ཀྱང་། མོའི་ཁྱོ་ག་འོར་ཆེན་ནི་ཆོང་གི་
ཆེད་རྒྱ་མཆོའི་པ་རོལ་དུ་འགྲོ་ཅིས་བྱེད་སྐབས་འོར་ལྷན་མས་རང་གི་ཁྱོ་ག་དང་ཁ་འབྲལ་བར་
མི་འདོད་པར། ང་ཡི་བཅེ་བའི་བཟའ་ལྷ་འོར་ཆེན་ལགས། དེད་གཉིས་ལ་རྒྱ་འོར་དང་ཟས་གོས་
གང་འདོད་ཡོད་པས་དེ་རྣམས་ཀྱི་དེད་གཉིས་ལ་མི་འདེང་བ་ནི་མི་འདུག །མ་ཟད་རྒྱ་མཆོའི་པ་
རོལ་དུ་སོང་བའི་ལམ་དུ་གེགས་བར་ག་རེ་ཡོང་མིན་མི་ཤེས་པས་མ་འགྲོ་རོགས་ ཁུས་ཀྱང་གྱུ་
དཔོན་ཀྱིས་མོ་ལ། དགའ་མ་ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ཤེས་སམ་ རྒྱ་འོར་གསོག་རྒྱ་ནི་པོ་ཁྱོ་ག་དར་རྒྱས་འགྲོ་
བའི་ཉུགས་རེད། གཞོན་དུས་རྒྱ་འོར་མ་གསག་པར་སྦྱིད་པོ་བྱས་ནས་བསྐྱད་ན་ཆས་གོག་ཆགས་
དུས་དབུལ་ཐོངས་ཉམ་ཐག་དུ་འཕྱར་རྒྱ་ལས་མེད། ཞེས་སོགས་སྐད་ཆ་མང་པོ་བཤད་མཐར་
མོ་ཡང་མཉམ་དུ་འབྲིད་དེ་གྱུ་གཟིངས་ནང་བསྐྱད་ནས་ཆོང་རྒྱག་དུ་བྱིན་ རྒྱ་མཆོའི་དཀྱིལ་དུ་
འབྱོར་སྐབས་གྱུ་གཟིངས་རྒྱ་མཆོའི་ནང་དིམ་ནས་གྱུ་དཔོན་འོར་ཆེན་གྱི་བ་རེད། ལས་དབང་
གིས་ཁོའི་བཟའ་ལྷ་འོར་ལྷན་མ་ཤིང་དུམ་ཞིག་ལ་འཇུས་ཏེ་མ་ཤི་བར་ཀ་སེ་རུའི་སྤིང་དུ་སྦྲེབས།
དེར་བྱ་ཁྱུང་གི་རིགས་མའི་གཟུགས་ཅན་མིང་ལ་བཞིན་བཟང་ཟེར་བ་ཞིག་དང་ཐུག་ །མོས་རང་
གི་བཟའ་ལྷ་རྒྱ་མཆོའི་གྱེ་བ་དང་དེའི་སྤྱ་གྱུ་ཞིག་ཀྱང་སྐྱེ་རྒྱ་ཡོད་སྐྱོར་བཞིན་བཟང་ལ་བཤད་
པས་དེས་མོ་ལ་རོགས་པ་ཡག་པོ་བྱས་ཏེ་མོའི་སྤྱ་གྱུ་དེ་ཡང་བདེ་ཐང་ཐོག་སྐྱེས་ཐུབ་པ་བྱུང་། དེ་
ནས་ཁོང་གཉིས་ཕན་ཚུན་བཅེ་བ་སྦྲེབས་ཏེ་མཉམ་དུ་འཆོ་བ་སྐྱེལ་ནས་སྤྱ་གྱུ་ཞིག་ཀྱང་སྐྱེས་ ཐུ་
གྱུ་དེའི་གདོང་པ་ནི་མེ་ཏོག་པར་དང་འདྲ་བས་མིང་ལ་པར་ཁྱེའི་བཞིན་ཞེས་བཏགས། ལྷག་པར་
སྤྱ་གྱུ་དེ་ནི་པ་བཞིན་བཟང་དང་འདྲ་བར་གཟུགས་བཟང་ཞིང་གཤོག་རྩལ་ཆེ་བས་ས་ཁྱོགས་ག་
ས་ག་ལ་འཕྱར་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་ལ་རང་གི་ཨ་མ་གཅིག་པའི་གཅེན་པོར་ཡང་བཅེ་བ་ཟབ་པོ་བྱེད་
མཁན་ཞིག་ཡོད།

ཉིན་ཞིག་ཨ་མ་ལོ་ར་ལྷན་གྱིས་སྤྱོད་པ་བཞིན་ལ། སྤྱོད་ནི་དབང་དང་རྒྱ་ལོ་ར་ལྷན་ལ་
གཤོག་ཆལ་ཆེ་བས་རྒྱུ་དཀའ་ངལ་མེད་ཀྱང་ཁྱེད་གྱི་གཅེན་པོར་དེ་ལྟར་མེད་པས་ཁྱོད་གྱིས་
ངེས་པར་གཅེན་པོ་སྤྱོད་པ་ཞིག་ལ་འབྲེན་ནས་ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་ལ་འགོད་ཐུབ་པ་བྱེད་ཨང་ཞེས་
མངགས་བྱ་བས། སྤྱོད་ཀྱང་ཨ་མའི་བཀའ་ལྟར་གཅེན་པོ་རྒྱལ་ཏུ་འཁུར་ཏེ་སྤྱོད་པ་ཞིག་ལ་
ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་ཆངས་བྱིན་ཆ་མེད་བཏང་ནས་རང་གི་གཅེན་པོ་རྒྱལ་སར་བསྐོས། སྤོན་པོ་
ནམས་ལ་རྒྱལ་པོ་འདི་ལ་གྲུས་བཀྱར་ཡག་པོ་མ་ཞུས་ན་མཆོག་འབྲས་ནི་རྒྱལ་པོ་ཆངས་བྱིན་
ནང་བཞིན་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་རྒྱུ་ཉམས་དོད་པོས་བྱབ་བསྐྱགས་བྱས། སྤོན་པོ་ཆོས་ཀྱང་དེ་ལ་
རྒྱལ་པོ་ཆངས་བྱིན་ནང་བཞིན་གྲུས་བཀྱར་ཞུས།

ཉིན་ཞིག་སྤང་མོ་ཞིག་སྤྱོད་ཀྱིས་མ་ཐུབ་པར་ན་ཟུག་གིས་མནར་ནས་ཡོད་པ་རྒྱལ་པོས་
མཐོང་ནས་སྤོན་པོ་རིག་པ་ཅན་ཞིག་ལ་སྐད་ཆ་དྲིས་པར། སྤོན་པོ་དེས་རྒྱལ་པོ་ལ། རང་གི་
བཟའ་ལྷ་མ་གཏོགས་གཞན་དང་མཉམ་དུ་ལུས་འདྲེས་བྱེད་མ་ཁྱོད་བའི་བྱད་མེད་ཅིག་གིས་
སྤོན་ལམ་འདེབས་ཁིང་ལག་པས་འཐེན་ན་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤོན་པོ་ལྟར་ཞེས་ཞུས། རྒྱལ་པོས་
པོ་བྱང་ནང་ཡོད་པའི་བཅུན་མོ་ནམས་ལ་སྤོན་ལམ་བརྒྱུ་ནས་ལག་པས་འཆང་བཅུག་ཀྱང་
སྤོན་མ་ཐུབ། མཐར་མེ་སྤོན་པོ་ཟེར་བའི་བ་སྤང་འཆོ་མཁན་བྱད་མེད་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་སྤོན་
ལམ་བརྒྱུ་ནས་ལག་པས་འཆང་པ་ཅན་གྱིས་སྤང་མོ་དེས་སྤྱོད་བདེ་ཐང་ངང་སྤོས། དེའི་སྐབས་
རྒྱལ་པོ་དེ་ཐུགས་སྤོ་མ་བདེ་བར་པོ་བྱང་ནང་གི་བཅུན་མོ་ཆང་མ་བྱིར་སྤྱད་བཏང་། བ་སྤང་
འཆོ་མཁན་གྱི་བྱ་མོ་སྤོན་པོ་ཟེར་བའི་བཅུན་མོར་སྤངས། དེ་ཡང་བྱ་རྒྱ་ཆོད་པ་དང་ནམ་
པ་མཛེས་པས་རྒྱལ་པོ་དོགས་པ་སྤོས་ནས་མཆོན་མོ་གཉིད་ཀྱང་མ་ཞུག་པར་དེ་སྤྱད་ནས་སྤོད་
དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཉིན་ཞིག་གཙུང་པོ་པ་ལྷན་པ་བཞིན་བཟང་རྒྱལ་པོ་ཐུག་པར་སྤོས་པས་
གཙུང་པོ་བཞིན་བཟང་ལ་བཅུན་མོ་གཞན་ཆང་མ་སྤོད་ལམ་ལག་པོ་མེད་པས་ལོག་བཏང་བ་
ཡིན། ད་ལྟ་སྤོན་པོ་དེ་ཡང་ནམ་པ་མཛེས་པོ་དང་། ལྷན་པ་བྱང་པོ་ཡོད་པས་ང་མེད་སར་ག་
རེ་བྱས་ཡོང་བསམ་པའི་དོགས་པ་འདུག །དེ་འདྲ་སོང་གཙང་ཁྱེད་གྱིས་ངའི་བཅུན་མོ་སྤོན་པོ་
བྱ་དེ་ཉིན་མོ་མེ་མེད་ལུང་སྤོད་དུ་བསྐྱལ་བ་དང་མཆོན་མོ་ངའི་སར་འབྲེན་དགོས་ཟེར། གཙུང་
པོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་ཡུན་རིང་པོ་སོང་བའི་ཉིན་ཞིག་སྤོན་པོ་བྱ་དེ་སར་ཟེར་བའི་མེ་ཏོག་

གི་སྤང་བ་བརྒྱུས་ནས་སྔོན་སྐབས། ལྷུང་འགོ་བེར་བའི་སོ་གཞོན་ཞིག་ཚུས་འཁྱེར་ནས་གནས་
འདིར་སླེབས་པ་དང་ཐུག་པས་ཕན་ཚུན་འདོད་སེམས་སྦྱིས་ནས་ཉིན་མོ་ལྷུང་འགོ་དང་མཉམ་དུ་
བཞུད། མཚན་མོ་པརྒྱའི་བཞིན་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་སར་བསྐྱལ། དེ་ལྷར་སོ་སྐྱམ་བླ་དེ་བུད་མེད་སྦྱོད་
པ་སྐྱུག་ཅག་ཞིག་ཏུ་གྱུར།

དེ་ནས་ནམ་རྒྱུན་ལྷར་པརྒྱའི་བཞིན་གྱིས་སོ་སྐྱམ་བླ་ལེན་པར་ཡོང་བས་ལྷུང་འགོས་ང་ཡང་
ལྷ་རྒྱ་ཧ་ལྷོ་སྦྱོལ་རོགས་བེར་བས་བྱས་ན་ཁྱོད་མིག་བཙུམས་བེར་ནས་རྒྱབ་ཏུ་འཕྱར་ཏེ་འགོ་
སྐབས་ལྷུང་འགོས་གང་དུ་སླེབས་ཡོད་དམ་སྐྱམ་ནས་མིག་གདངས་པས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱངས་པས་
ཁོའི་མིག་གཉིས་ལོང་བར་གྱུར། པརྒྱའི་བཞིན་གྱིས་ཁོ་རྒྱལ་པོའི་སྤིང་ཁའི་བྱར་ཞིག་ཏུ་སྐྱས་ནས་
བཞག། དེ་ནས་ཉིན་གཅིག་རྒྱལ་པོས་སོ་སྐྱམ་བླ་འབྲིད་ནས་མེ་རྟོག་གི་སྤིང་གར་སྦྱོ་འཆམ་ལ་
ཕེབས་སྐབས་ལྷུང་འགོ་ཡིས་མེ་རྟོག་དྲི་སར་གྱི་དྲི་མ་ཁ་བས་རང་གི་བརྩེ་གོགས་སོ་སྐྱམ་བླ་དེར་
སླེབས་པ་ཤེས་ཏེ་རང་ཉིད་འདིར་སྐྱས་ནས་བཞག་པ་ཡང་བརྗེད་དེ་སོ་སྐྱམ་བླར་བསྟོད་པའི་སྐུ་
དབྱངས་ལེན། རྒྱལ་པོས་སྐུ་སྦྱང་ལྷང་ལྷང་གཏོང་མཁན་དེ་གང་སར་བཅོལ་བས་མཐར་ཤིང་སྔོང་
ཞིག་གི་འགྲམ་ནས་མི་ལོང་བ་ཞིག་མཐོང་། ཁོ་ལ་ཁྱོད་གྱིས་སོ་སྐྱམ་བླ་ངོ་ཤེས་གྱི་ཡོད་དམ་ཞེས་
དྲིས་པར། ཁོས་སོ་སྐྱམ་པ་ངོ་ཤེས་པས་མ་ཟད་ངེད་གཉིས་བར་བརྩེ་བ་ཡང་ཟབ་པོ་ཡོད་ཟེར།
དེར་རྒྱལ་པོ་ཁོང་ཁྱོ་ལངས་ཤིང་བཙུན་མོ་སོ་སྐྱམ་བླ་དང་ལྷུང་འགོ་ཁོ་གཉིས་བོང་བུ་ཞིག་ལ་
བསྟོན་ནས་ཤིང་ནགས་དགྱིལ་དུ་རྒྱང་བུད་བཏང་།

དེ་ནས་ཤིང་ནགས་དགྱིལ་དུ་ཉལ་སྔོན་སྐབས་རྒྱུན་མ་སླེབས་ཏེ་ཁོང་གཉིས་གྱི་ཅ་ལག་ཆང་
མ་འཁྱེར། སོ་སྐྱམ་བླས་རྒྱུན་མ་འདེད་བར་སོང་། སྐབས་དེར་རྒྱུན་མ་གཟུང་མཁན་སྒྲོར་བས་
མཚན་མོ་ལྷུང་འགོ་ཁོ་རྒྱུན་མ་རེད་བསམ་ནས་བསད། རྒྱུན་མ་རྩམས་གྱིས་སོ་སྐྱམ་བླ་བརྒྱང་ནས་
དེའི་དགོང་མོ་ཁོང་ཆོས་རེས་མོས་གྱིས་མོ་ལ་བཅན་གཡེམ་བྱས་ཏེ་བྲོས། སང་ཞོགས་སོ་སྐྱམ་བླ་
ལུས་ལ་གོས་མེད་པར་རྒྱ་བོ་ཀ་རན་ད་བའི་འགྲམ་དུ་སླེབས། དེར་ཕ་ཞིག་གིས་ཁ་ལ་ཤ་འཁྱེར་
ནས་ཡོང་སྐབས་རྒྱའི་ནང་ཉ་འཁྱུག་པ་མཐོང་བས་ཤ་དེ་བྱར་ཞིག་ཏུ་བཞག་ནས་ཉ་དེ་གཟུང་
ཅིས་བྱེད་སྐབས་ཉ་མོ་རྒྱའི་གཏིང་དུ་སོང་བས་གཟུང་མ་ཐུབ། ཤ་དེ་ཡང་བྱ་ཡིས་འཁྱེར་ནས་

ནམ་མཁར་འཕུར། ཚུལ་དེ་སོ་སུམ་བླ་སེམས་མཐོང་བས་དགོད་ཤོར་བཞིན་དུ་ཕ་དེ་ལ། ཁ་ཤ་བཞག་ནས་
 ཉ་ཤར་འདོད་རྩམ་བཅངས། ཉ་ཤ་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་དུ་འཁྱལ་ཅིང་སོང་། ཁ་ཤ་བྱ་ཡིས་ནམ་མཁའི་
 དབྱིངས་སུ་འབྱེར། མིག་གཉིས་པར་ལྟ་ཚུར་ལྟ་སུ་ལ་བྱེད་ ཟེར་བས་ཕ་དེ་ངོ་ཆ་ཞིང་ཁོང་སྒོ་ལངས་
 ཏེ། ཨ་ཙོ། འཇིག་རྟེན་འདིའི་སྒྲིང་ལ་སྒྱུད་པ་སྤྱག་ཤོས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ང་ལ་འཕྱ་དམོད་བྱེད་ནུས་
 སམ། རྒྱལ་པོ་བཞག་ནས་ལོང་བ་དང་མཉམ་དུ་བསྐྱད། ལོང་བ་གཡུགས་ནས་རྒྱན་མ་དང་མཉམ་དུ་
 ཉལ། མཐའ་མ་གསུམ་ནས་གཅིག་ཀྱང་སྟོན་རྒྱ་མེད་པ་ཁྱོད་ཀྱིས། ང་ཁ་ཤ་དང་ཉ་ཤ་གཉིས་མེད་པ་
 ཆགས་མཁན་ལ་འཕྱ་དམོད་བྱས་པ་ནི་ཏྲོག་ཙམ་ཐལ་བྲགས་པ་མ་ཡིན་ནམ། འོན་ཀྱང་དེ་གང་ཡང་
 ཡོད་མ་རེད། དེ་བས་ངས་ཁྱོད་ལ་པན་པ་བསྐྱབ་ཆོག་ཟེར་ནས་ལོག་བྱིན། ཕ་དེ་གོང་བྱོར་དུ་འབྱོར་
 གྲུབས་མི་ནམས་ལ་སོ་སུམ་བླ་སེམས་ཆོས་ལ་ཁྲལ་ནས་ཤིང་ནགས་ཀྱི་ཚུའི་འགྲམ་དུ་སྒྲོམ་བརྒྱབ་
 ནས་བཞུགས་འདུག་ཟེར་བས་གཏམ་དེ་རྒྱལ་པོས་གསན་པས་གོས་རྒྱན་བསྐྱར་ཏེ་ཕོ་བྲང་དུ་གདན་
 བྲངས་སོ། དེའི་དུས་ཀྱི་སོ་སུམ་བླ་དེ་ནི་ད་ལྟའི་དགེ་སློང་མ་ཡུལ་པ་ལའི་མདོག་ཅན་འདི་ཡིན་པ་
 དང་། དེའི་དུས་ཀྱི་ལྷུང་འགོ་ལོང་བ་དེ་ནི། ད་ལྟའི་དགེ་སློང་འཆར་དཀའ་འདི་ཡིན། ལྷོན་དེ་གཉིས་
 ཀ་དགེ་སློང་ཡིན་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྟོན་ཏྲོག་ཙམ་ཞིག་ལྷག་པར་བརྟེན་ད་ལྟ་ཡང་སྟོན་
 ཆ་ཆུང་ཆགས་རིགས་འཕྲོན་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ཅེས་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ནམས་འབྲེལ་བཤད་སྟོན་ཏེ་ཆོས་
 གསུངས་གནང་བ་རེད།

